

ISSN 2075-2970

ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ЗНАЧЕНЬ
У ДІАХРОНІЧНОМУ ТА ЗІСТАВНОМУ
АСПЕКТАХ**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 31-32

ВІННИЦЯ

**ДОНЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

***ТИПОЛОГІЯ МОВНИХ ЗНАЧЕНЬ
У ДІАХРОНІЧНОМУ
ТА ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ***

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

Видається з 1998 року

ВИПУСК 31-32

Вінниця 2016

ISSN 2075-2970

УДК 801. 55:807 + 801. 561. 1 : 807

Типологія мовних значень у діахронічному та зіставному аспектах : зб. наук. праць / М. Г. Сенів (голов. ред.). — Вінниця : ДонНУ, 2016. — Вип. 31-32. — 131 с.

У збірнику висвітлено актуальні проблеми діахронічної та зіставної лінгвістики. Для широкого кола науковців, викладачів і студентів філологічних спеціальностей.

This volume includes papers on current issues of diachronic and contrastive linguistics. For a wide readership of scholars, lecturers and students of philology.

Збірник зареєстровано в Міністерстві інформації України 18 березня 1999 року (серія КВ № 3735) і внесено до переліку наукових фахових видань з питань філології (постанови президії ВАК України за №№ 1-05/7 від 9 червня 1999 року; 1-05/8 від 22.12.2010 року).

Редакційна колегія :

- Сенів М. Г. — доктор філологічних наук, професор,
Донецький національний університет (головний редактор)
- Мікіна О. Г. — кандидат філологічних наук, доцент,
Київський національний лінгвістичний університет (заст. головного редактора)
- Вінтонів М. О. — доктор філологічних наук, професор,
Донецький національний університет
- Загнітко А. П. — доктор філологічних наук, професор, член-кореспондент НАН України,
Донецький національний університет
- Залужна О. О. — кандидат філологічних наук, доцент,
Донецький національний університет
- Коцаренко Є. В. — старший викладач,
Донецький національний університет (відповідальний секретар)
- Лукаш Г. П. — доктор філологічних наук, професор,
Донецький національний університет
- Оленяк М. Я. — кандидат філологічних наук, доцент,
Донецький національний університет
- Помірко Р. С. — доктор філологічних наук, професор,
Львівський національний університет імені Івана Франка
- Прокопчук О. О. — доктор філологічних наук, професор,
Інститут неофілології Поморської академії, м. Слупськ (Польща)
- Таранець В. Г. — доктор філологічних наук, професор,
Миколаївський державний університет ім. В.О. Сухомлинського
- Чередниченко О. І. — доктор філологічних наук, професор,
Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Друкується за ухвалою Вченої ради Донецького національного університету (протокол № 12 від 30.09.2016 року).

Адреса редакції:

Донецький національний університет,
факультет іноземних мов,
21021 Вінниця / Україна
тел.: +38 063-477 76 20
e-mail: zbirnyk.typolohiya2015@gmail.com

© Донецький національний університет, 2016

З М І С Т

МОВНІ ОДИНИЦІ ТА КАТЕГОРІЇ У ТИПОЛОГІЧНОМУ Й ЗІСТАВНОМУ АСПЕКТАХ

<i>Білецька О. В., Пересада Є. І.</i> Способи перекладу складних слів з німецької мови на українську (на матеріалі роману Е. М. Ремарка «Три товариші» та двох його перекладів)	5
<i>Оленяк М. Я.</i> Дативні транзитивні рефлексивні дієслова в російській мові: особливості походження	15
<i>Сегін Л. В.</i> Дериваційний потенціал дієслів динамічної просторової локалізованості з префіксом <i>до-/до-</i> в українській і польській мовах (субстантивний блок)	27

СЕМАНТИЧНІ Й ФУНКЦІОНАЛЬНО-ПРАГМАТИЧНІ КАТЕГОРІЇ СЛОВА, ВИСЛОВЛЮВАННЯ Й ТЕКСТУ

<i>Калініченко В. І.</i> Польова стратифікація концептів “SUCCESS” і “УСПІХ” в американській та українській мовній свідомості за результатами психолінгвістичного експерименту: периферійний аспект	37
<i>Ковтун О. В., Помазан О. С.</i> Власне ім’я у художньому творі як перекладацька проблема	46
<i>Краєвська О. Д.</i> Сучасні тенденції дослідження концептуальної метафори в когнітивній лінгвістиці	59
<i>Юрковська М. М.</i> Вербальні засоби комічного ефекту на лексичному рівні в креолізованому тексті англомовної анімаційної комедії	71

МОВНІ КАТЕГОРІЇ В ДІАХРОНІЇ

<i>Сенів М. Г.</i> До питання взаємовідношення відмінкової і прийменникової системи в класичних мовах.....	84
ABSTRACTS	104
НАШІ АВТОРИ	121

CONTENTS

LANGUAGE UNITS AND CATEGORIES IN THE TYPOLOGICAL AND CONTRASTIVE ASPECTS

<i>Biletska O.V., Peresada Ye. I.</i> The Ways of Translating of Compounds from German to Ukrainian (in the Novel “Three Comrades” of E. M. Remarque and its Ukrainian Translations).....	5
<i>Olenyak M. Ya.</i> Dative Transitive Reflexive Verbs in the Russian Language: the Origine	15
<i>Sehin L. V.</i> Derivational Properties of the Deverbal Words with the Meaning of a Dynamic Spatial Localization with Prefix <i>do-/do-</i> in the Ukrainian and Polish Languages (Substantive Approach)	27

SEMANTIC, FUNCTIONAL AND PRAGMATIC CATEGORIES OF THE WORD, UTTERANCE AND TEXT

<i>Kalinichenko V. I.</i> Field Stratification of “SUCCESS” and “УСПІХ” Concepts in American English and Ukrainian Linguistic Consciousness by the Psycholinguistic Experiment Results: Periphery Aspect.....	37
<i>Kovtun O. V., Pomazan O. S.</i> Proper Name in Fiction as a Translation Problem	46
<i>Kraievskya O. D.</i> Modern Trends of Conceptual Metaphor Study in Cognitive Linguistics	59
<i>Yurkovska M. M.</i> Verbal Means of Comic Effect on the Lexical Level in the Creolized Text of English-Speaking Animation Comedy	71

LANGUAGE CATEGORIES IN DIACHRONY

<i>Seniv M. G.</i> To the Issue of Relations within the Case and Prepositional System in Classical Languages	84
ABSTRACTS	104
CONTRIBUTING AUTHORS	122